

Høringsuttalelse om endring i lov om stadnamn fra Gjerdrum kommunale navnekomité

Kulturdepartementet foreslår i endring i lov om stadnamn 16. april 2012 et prinsipielt skille mellom gardsnavn og bruksnavn. Eier skal kunne bestemme skrivemåte på sitt gardsbruk hvis navnet kan dokumenteres å ha vært i offentlig bruk.

Gjerdrum kommunale navnekomité er svært skeptisk til dette endringsforslaget. Navnekomiteen ble nedsatt i 1992, og har arbeidet etter retningslinjene i navneloven av 1990: Stedsnavn skal fastsettes etter nedarvet talemål med normalisert rettskriving, altså muntlig tradisjon.

Det skal være samme skrivemåte i alle navn med samme opphav.

Det er et klart skille mellom stedsnavn og familienavn. Familienavnet er privat, stedsnavnet er vår felles kulturarv.

Dette er entydige prinsipper som nå er godt innarbeidet her. Vi har gode rutiner for navnsetting, med konstruktive bidrag fra berørte parter og lite strid og uenighet.

Å privatisere bruksnavna er å innsnevre den felles kulturarven. Det er også helt unaturlig og uhistorisk. Bruksnavn er ingen egen kategori; bruksnavna *er* jo gardsnavna, med tillegg som øvre, nedre, østre, nordre, sørigarden, vestigarden, arstuen, nystuen ... Dette er gamle navn. Det er gards/bruksnavnet som er opphav til slektsnavnet, ikke omvendt. Det blir merkelig hvis en skal innføre skrivemåter på det enkelte bruk som avviker fra det normerte gardsnavnet.

Med kriteriet om at navnet skal ha vært i offentlig bruk, forlates den muntlige tradisjon. En erstatter den kunnskap og informasjon som ligger i de lokale dialektene til fordel for skriftlige former (som muligens synes "finere"?).

Det vil også kunne bli ganske forvirrende: På Åmot kan eierne da velge mellom Åmot, Aamot og Aamodt. Eldre former: Amothe, Amote, Amoot, Aamoot, Amoth, Amod.

På Bråta har vi Bråta, Bråte, Braate, Bråthe, Braathe. Eldre former: Brote, Brodhe, Brotho, Brotte, Braadte, Braatte.

Alle disse navneformene har vært i offentlig bruk. Vi kan lett få en situasjon der bruka i ei gardgrend har ulik skrivemåte, og at de også raskt kan endres etter eiers initiativ. Brukerne kan også enes om en felles, foreldet skriveform.

Blir bruksnavnet adressetillegg, og gardsnavnet ikke ligger i vegadressen, kan det normerte gardsnavnet gå ut av vanlig bruk.

Slike navneendringer må også by på praktiske vanskeligheter for f.eks. utrykningskjøretøyer og drosjer.

Vi mener navneloven er svært hensiktsmessig som den er, og vi frarår denne endringen.

Med hilsen

Gjerdrum navnekomité

v/ leder Anne Thori Kogstad (med navn fra gardene Tori og Kokstad)